Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

34 200 XV Jaarverslag en slotwet Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2014

Nr. 5

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 11 juni 2015

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 29 mei 2015 voorgelegd aan de Minister en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Bij brief van 9 juni 2015 zijn ze door de Minister en de Staatssecretaris van Economische Zaken beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Van den Burg

Adjunct-griffier van de commissie,
Klapwijk

kst-34200-XV-5
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

Vraag 1
Welke besparing heeft de Fraudewet, door de afschrikwekkende werking, in 2014 opgeleverd?
Antwoord 1
De afschrikkende werking van de Fraudewet zit in zaken als niet frauderen met een uitkering, maar bijvoorbeeld ook in het niet aanvragen van een uitkering waarop geen recht bestaat. Hoe vaak dit voorkomt is niet bekend.

Vraag 2
Welke gedragseffecten heeft de invoering van de Fraudewet tot gevolg gehad?
Antwoord 2
De gedragseffecten als gevolg van de Fraudewet zijn niet bekend. Wel wordt periodiek onderzocht wat de gepercipieerde detectiekans is onder uitkeringsgerechtigden. Deze detectiekans is zowel in het jaarverslag als in de begroting in de tabellen fraude en handhaving opgenomen.

Vraag 3
Klopt het dat in 2014 490 miljoen euro minder is uitgegeven aan de bijstand dan begroot? Blijft dit bedrag beschikbaar voor de gemeentelijke uitvoering van de Participatiewet?
Antwoord 3
Uitgangspunt van de financieringssystematiek van de Participatiewet is dat voor alle gemeenten samen een toereikend macrobudget wordt vastgesteld. Het macrobudget is een raming van de verwachte uitgaven die alle gemeenten samen moeten doen voor de bekostiging van bijstandsuitkeringen op grond van de Participatiewet (tot en met 2014 de WWB), IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (voor zover het levensonderhoud voor startende zelfstandigen betreft). Bij begroting 2014 is een voorlopig macrobudget vastgesteld. Dit voorlopige macrobudget wordt in de loop van 2014 aangepast aan de gerealiseerde uitgaven in 2013, loon- en prijsbijstellingen, rijksbeleid en ontwikkelingen in de conjunctuur. Op basis van de cijfers van de MEV 2015 wordt het macrobudget definitief vastgesteld. Met name omdat de werkloosheidsraming in de MEV 2015 lager uitvalt dan een jaar eerder werd verwacht, komt op grond van de vigerende systematiek het definitieve macrobudget € 490 miljoen lager uit dan begroot. Dit betreft dus geen overschot dat beschikbaar blijft voor gemeenten.

Vraag 4
Klopt het dat in 2014 25.000 mensen vanuit een re-integratietraject doorstroomden naar een baan en dat in 2012 dat 62.000 mensen waren? Hoe verklaart de regering dit grote verschil?
Antwoord 4
In tabel 2.8 Kerncijfers Re-integratie is onder de kolom 2014 een halfjaarcijfer opgenomen. Hierdoor wordt het grootste deel van het verschil verklaard met de 62.000 mensen die vanuit een re-integratietraject doorstroomden naar een baan in 2012. Daarnaast zijn de cijfers niet goed vergelijkbaar vanwege een wijziging in de populatieafbakening.

Vraag 5
Gaat de regering maatregelen nemen om te bewerkstelligen dat alle gemeenten het klantenbestand van de Wet werk en bijstand (WWB) kennen?
Antwoord 5
Het is aan gemeenten om hun klantenbestand te kennen en het beleids-, sturings- en uitvoerend niveau zo in te richten dat zij activerende dienstverlening bieden voor uitkeringsgerechtigden. Goede dienstverlening en kennis over de klant is noodzakelijk om arbeidsparticipatie te

bevorderen. De Inspectie SZW heeft hierover vorig jaar het rapport «Ken uw klanten» uitgebracht. Gemeenten zijn met de verzamelbrief geattendeerd op de inzichten uit het rapport. Deze inzichten bieden aangrijpingspunten voor beleid en uitvoering van gemeenten om de kennis te actualiseren en de dienstverlening te verbeteren. Zoals toegezegd in de aanbiedingsbrief (Kamerstuk 26 448, nr. 519) aan uw Kamer is dit besproken met Divosa en is besloten om in het kader van het programma Vakmanschap zes regionale werkconferenties met klantmanagers en leidinggevende te organiseren over de resultaten.
De Staatssecretaris hecht aan verdere professionalisering van sociale diensten en klantmanagers en het belang ervan voor een efficiënte uitvoering. De Staatssecretaris stimuleert daarom bij gemeenten het leervermogen, de kennisontwikkeling en professionalisering door dit programma (financieel) te ondersteunen.

Vraag 6
Klopt het dat op 31 december 2014 11.000 mensen op de wachtlijst stonden voor de sociale werkvoorziening? Hoeveel van deze mensen zijn tussen 1 januari 2015 en 1 mei 2015 doorgestroomd naar een reguliere baan?
Antwoord 6
Volgens de Wsw-statistiek stonden er ultimo 2014 11.185 mensen op de wachtlijst. De mensen op de wachtlijst Wsw zijn als prioritaire groep opgenomen in het doelgroepregister van het UWV. Op grond van de motie Kerstens/Van Weyenberg informeert het kabinet de Tweede Kamer jaarlijks over het evenwicht in de uitstroom uit de Wsw en de instroom in de markt- en premiegesubsidieerde en collectieve sectoren, alsook in beschut werk. Ten aanzien van de banenafspraak vindt jaarlijks monitoring plaats overeenkomstig de wet Banenafspraak en Quotum arbeidsbeperkten.

Vraag 7
Hoeveel van hen ontvangen bijstand?
Antwoord 7
Zie antwoord vraag 6.

Vraag 8
Hoeveel van hen zijn doorgestroomd naar beschut werk? En hoeveel van hen hebben een garantiebaan?
Antwoord 8
Zie antwoord vraag 6.

Vraag 9
Welke gemeenten hebben de eenmalige uitkering voor mensen met een inkomen tot 110% van het bestaansminimum niet uitgekeerd (aan niet uitkeringsgerechtigden)?
Antwoord 9
Er zijn geen signalen bekend van gemeenten die geen uitvoering hebben gegeven aan de Wet eenmalige koopkrachttegemoetkoming lage inkomens. Er zijn mij geen gemeenten bekend die de eenmalige koopkrachttegemoetkoming 2014 niet op aanvraag hebben uitgekeerd aan rechthebbende niet-uitkeringsgerechtigden.

Vraag 10
Hoeveel mensen hebben de eenmalige koopkrachttegemoetkoming niet gekregen terwijl ze hier wel recht op hadden?
Antwoord 10
Er zijn geen signalen bekend van gemeenten die geen uitvoering hebben gegeven aan de Wet eenmalige koopkrachttegemoetkoming lage inkomens. Dit betekent dat ervan mag worden uitgegaan dat alle

gemeenten de koopkrachttegemoetkoming hebben uitgevoerd en dat rechthebbenden ook daadwerkelijk de eenmalige koopkrachttegemoetkoming 2014 hebben ontvangen voor zover zij die eenmalige koopkrachttegemoetkoming 2014 hebben aangevraagd bij hun gemeente.

Vraag 11
Hoe hoog is het niet-gebruik van de eenmalige koopkrachttegemoetkoming?
Antwoord 11
De omvang van het niet-gebruik van de eenmalige koopkrachttegemoetkoming 2014 is niet gemonitord en daarom niet bekend.

Vraag 12
Welk bedrag voor de sectorplannen is niet gebruikt in 2014? Blijft het bedrag dat niet is besteed in 2014 beschikbaar voor de sectorplannen?
Antwoord 12
De onderuitputting van € 44 miljoen ten opzichte van de 2e suppletoire begroting wordt via de eindejaarsmarge toegevoegd aan het subsidiebudget sectorplannen van 2015 en latere jaren (zie de 1e suppletoire begroting 2015). Bij de 2e suppletoire begroting was al een budgettair neutrale kasschuif van € 176 miljoen naar latere jaren verwerkt. Zie het antwoord op vraag 34 naar aanleiding van het jaarverslag.

Vraag 13
Heeft verschuiving van zware naar minder zware en goedkopere re-integratie effect gehad op de uitstroom van jonggehandicapten naar een reguliere baan, dan wel baan in de sociale werkvoorziening?
Antwoord 13
De verschuiving van zware naar minder zware, goedkopere regimes, heeft betrekking op de inzet van de voorziening jobcoach. Deze voorziening wordt ingezet voor mensen die reeds een dienstbetrekking zijn aangegaan bij een werkgever. De inzet van een lager regime aan jobcoaching heeft derhalve geen effect op de uitstroom van arbeidsgehandicapten naar werk.

Vraag 14
Klopt het dat voor de overbruggingsregeling AOW (OBR) in 2014 52,2 miljoen euro beschikbaar was voor 30.000 mensen? Klopt het dat daarvan maar 11,3 miljoen euro is uitgegeven doordat slechts 8200 mensen gebruik maakten van de regeling? Hoe verklaart de regering dit grote verschil?
Antwoord 14
Het antwoord op de eerste twee subvragen is bevestigend.
Dit verschil wordt onder meer verklaard doordat een aantal grote en middelgrote pensioenfondsen (waaronder het ABP) een eigen overbruggingsregeling blijkt te kennen. Bij deze regelingen wordt het AOW-gat van de deelnemer overbrugd met de eigen pensioenregeling. Daarnaast kan het (eerder) in (laten) gaan van het aanvullende pensioen zijn gebruikt ter overbrugging. Het ingaan van zulke (pre)pensioenregelingen drukt zowel het aantal deelnemers aan de regeling als de gemiddelde uitkering. Ook is een mogelijke verklaring voor het lagere gebruik van de OBR dat de te overbruggen periode in 2014 twee maanden bedraagt. Een deel van de doelgroep kan de overbrugging van deze twee maanden al op een andere manier gefinancierd hebben.

Vraag 15
Klopt het dat in 2013 er aangaande de OBR een overschot van 28 miljoen euro was en in 2014 40.9 miljoen euro? Blijven deze bedragen beschikbaar voor de OBR?
Antwoord 15

Ja, de genoemde bedragen zijn correct. Deze bedragen blijven niet beschikbaar voor de OBR. Overigens heeft het kabinet besloten twee moties uit te voeren die tijdens de parlementaire behandeling van de versnelde verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd zijn aangenomen. Hiermee wordt de OBR verlengd van 1 januari 2019 naar 1 januari 2023. Daarnaast wordt de OBR, voor wat betreft de versnelling van de verhoging van de AOW-leeftijd, ook opengesteld voor mensen die tussen 1 januari 2013 en 1 juli 2015 met Vut- of prepensioen zijn gegaan.

Vraag 16
Is het juist dat er eind 2014 4809 werknemers (fte) bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) Werkbedrijf werkzaam waren? Hoeveel van hen heeft een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd? Hoeveel van hen kunnen aangemerkt worden als flexwerker?
Antwoord 16
Op 31 december 2014 waren er 4.799 fte werkzaam bij het UWV Werkbedrijf. De samenstelling van deze fte's bestond uit 3.530 vaste contracten; 1.128 tijdelijke contracten; 53 flexkrachten en 88 externen.

Vraag 17
In hoeverre is de bezuiniging op het UWV van 155 miljoen per jaar gerealiseerd?

Antwoord 17
In 2015 dient het UWV het laatste deel van de taakstelling (te weten € 81 miljoen) uit het Regeerakkoord Rutte-I te realiseren, waarmee in de periode 2012–2015 cumulatief € 401 miljoen op de uitvoeringskosten wordt bespaard. Het programma Redesign Werkbedrijf UWV draagt hier oplopend tot € 155 miljoen in 2015 aan bij. Deze besparingen zijn volledig ingeboekt in het budget voor de uitvoeringskosten UWV 2015 en verwerkt in het UWV-jaarplan 2015. De taakstelling wordt daarmee als gerealiseerd beschouwd.

Vraag 18
Klopt het dat in september 2014, bij de behandeling van de begroting 2015 alleenstaande ouders met een minimumloon er 10% op vooruit zouden gaan? Klopt het dat in de koopkrachtmeting in het jaarverslag SZW er sprake is van een achteruitgang van 0,3%? Hoe valt dit enorme verschil te verklaren?
Antwoord 18
Het cijfer van – 0,3% heeft betrekking op het jaar 2014. Het cijfer van +10% geldt voor het jaar 2015 en is voornamelijk het effect van de inwerkingtreding van de Wet hervorming kindregelingen.